

Звіт
про результати аналізу доступності територіальних громад області
рік дослідження: 2026

У 2026 році у моніторингу доступності громад області прийняли участь 13 територіальних громад області, з яких:

1 міська територіальна громада з чисельністю понад 200 000 населення (Тернопільська);

3 міські територіальні громади з чисельністю 30 000-40 000 населення (Буцацька, Збаразька, Чортківська);

3 міські територіальні громади з чисельністю 20 000 – 30 000 населення (Борщівська, Лановецька, Шумська);

3 сільські територіальні громади (Борсуківська, Золотниківська, Підгороднянська);

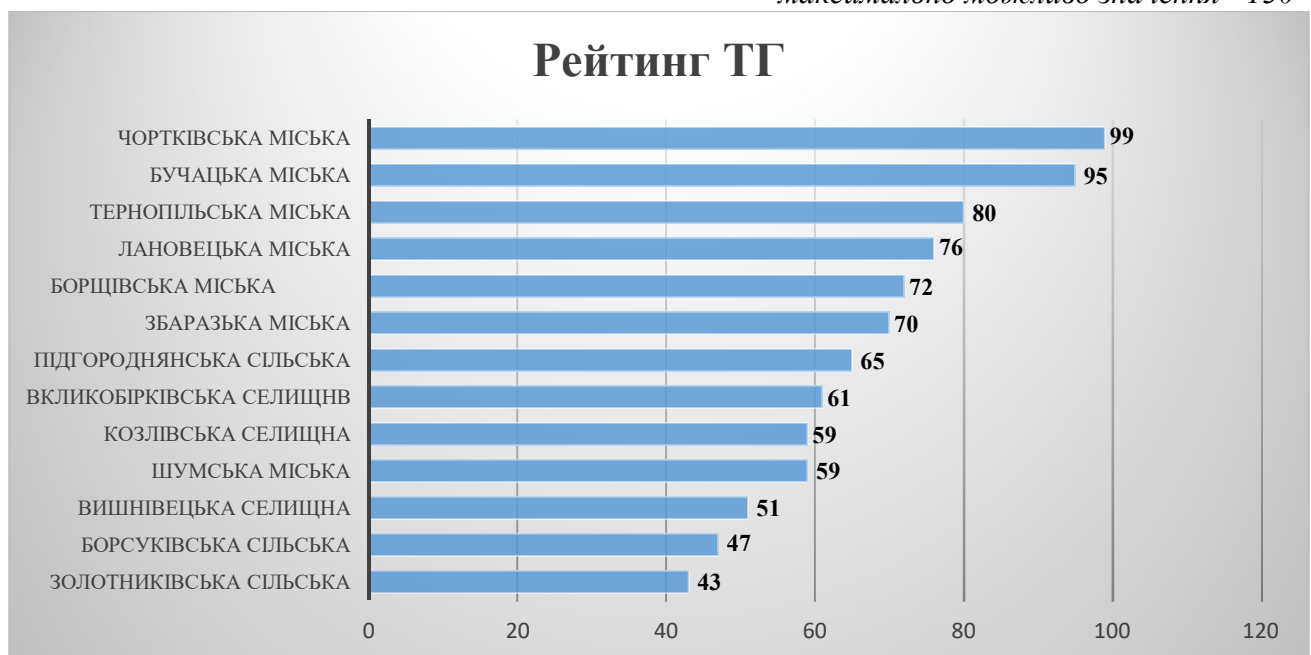
3 селищні територіальні громади (Великобіроківська, Вишнівецька, Козлівська).

Моніторинг проводився за напрямками визначеними Національною стратегією із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р (зі змінами):

- фізичної безбар'єрності
- інформаційної безбар'єрності
- цифрової безбар'єрності
- суспільної та громадянської безбар'єрності
- освітньої безбар'єрності
- економічної безбар'єрності

Рейтинг територіальних громад за усіма напрямками безбар'єрності

максимально можливо значення - 130

Розраховується за середнім значенням набраних балів територіальних громад

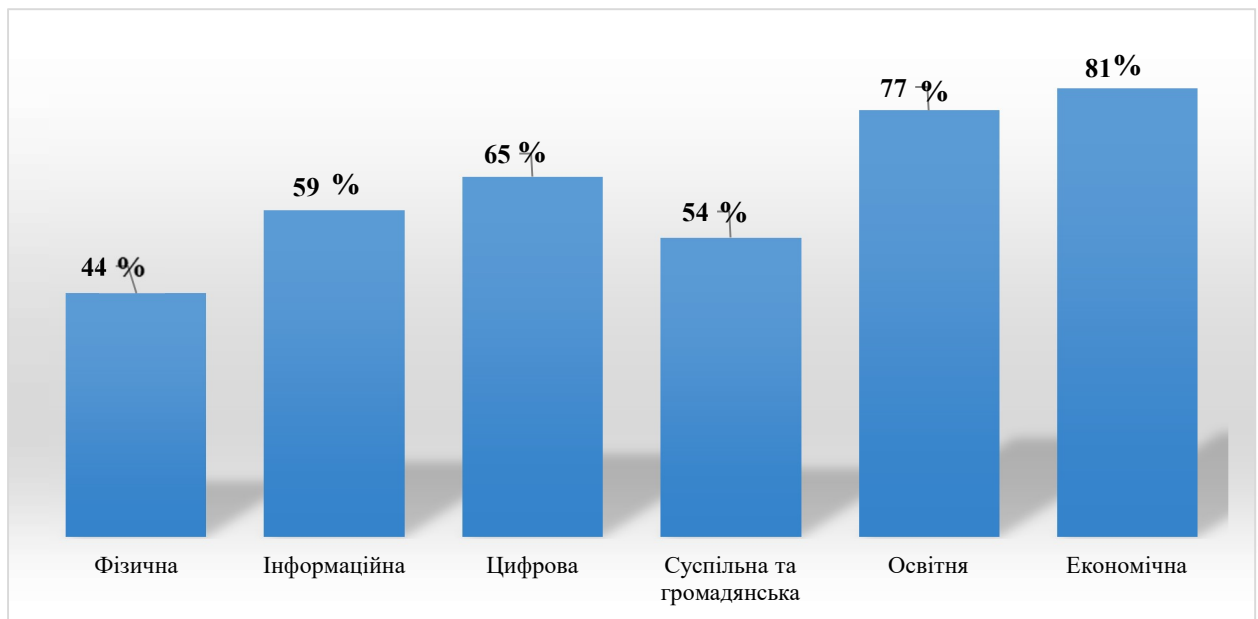
Зведена таблиця рейтингу територіальних громад

№	Назва територіальної громади	Тип громади / Чисельність населення	Отриманий бал (макс. 130)	Відсоток від максимуму (%)	Оцінка стану / Рівень
1	Чортківська	Міська (30 000 – 40 000)	99	76,2%	Високий (Лідер)
2	Бучацька	Міська (30 000 – 40 000)	95	73,1%	Високий (Лідер)
3	Тернопільська	Міська (понад 200 000)	80	61,5%	Високий
4	Лановецька	Міська (20 000 – 30 000)	76	58,5%	Середній (Достатній)
5	Борщівська	Міська (20 000 – 30 000)	72	55,4%	Середній (Достатній)
6	Збаразька	Міська (30 000 – 40 000)	70	53,8%	Середній
7	Підгороднянська	Сільська	65	50%	Низький (Потребує покращення)
8	Великобіроківська	Селищна	61	46,9%	Низький (Потребує покращення)
9	Шумська	Міська (20 000 – 30 000)	59	45,4%	Низький (Потребує покращення)
10	Козлівська	Селищна	59	45,4%	Низький (Потребує покращення)
11	Вишнівецька	Селищна	51	39,2%	Критично низький
12	Борсуківська	Сільська	47	36,2%	Критично низький
13	Золотниківська	Сільська	43	33,1%	Критично низький

Лідеруючі позиції посідають Чортківська міська (99) та Бучацька міська (95) територіальні громади, які демонструють найвищі результати за сукупністю напрямів безбар'єрності. Високі та достатні показники також мають Тернопільська міська (80), Лановецька міська (76) та Борщівська міська (72) територіальні громади.

Водночас у низки громад показники залишаються на рівні нижче 60, зокрема найнижчі результати зафіксовано у Золотниківській сільській (43), Борсуківській сільській (47) та Вишнівецькій селищній (51) територіальних громадах.

Загалом результати рейтингу свідчать про нерівномірність формування безбар'єрного середовища в територіальних громадах області. Досвід громад-лідерів доцільно поширювати та використовувати для активізації роботи в громадах із нижчими показниками, зокрема шляхом посилення міжвідомчої взаємодії, проведення системного моніторингу та реалізації практичних заходів за всіма напрямками безбар'єрності.

За підсумками проведеного моніторингу рівня безбар'єрності в області встановлено, що рівень забезпечення безбар'єрності за окремими напрямками є нерівномірним.

Найвищі показники зафіксовано у сфері економічної безбар'єрності – 81 % та освітньої безбар'єрності – 77 %, що свідчить про значну увагу до створення умов для рівного доступу населення до працевлаштування, професійного розвитку, освітніх послуг та можливостей для самореалізації.

Рівень цифрової безбар'єрності становить 65 %, що загалом свідчить про поступове забезпечення доступності цифрових сервісів та інформаційних ресурсів. Водночас показник інформаційної безбар'єрності становить 59 %, а суспільної та громадянської – 54 %, що вказує на необхідність подальшого вдосконалення механізмів забезпечення доступу всіх груп населення до інформації, послуг, громадської участі та суспільного життя.

Найнижчий показник зафіксовано у сфері фізичної безбар'єрності – 44 %. Це свідчить про наявність значної кількості бар'єрів у фізичному оточенні та необхідність активізації роботи щодо забезпечення доступності будівель, споруд, вулично-дорожньої, транспортної, соціальної та іншої інфраструктури для маломобільних груп населення.

Плани та рекомендації

За результатами проведеного у 2026 році дослідження рівня безбар'єрності в області доцільно продовжити системну роботу з формування безбар'єрного простору за всіма шістьма напрямками безбар'єрності, приділивши особливу увагу напрямкам і територіальним громадам, які мають нижчі показники.

Для досягнення зазначеної мети та покращення показників безбар'єрності пропонується реалізувати такі заходи:

1. Фізична безбар'єрність

З огляду на те, що цей напрям має найнижчий показник – 44 %, його варто визначити одним із пріоритетних. Доцільно:

- продовжити обстеження та оцінку доступності об'єктів фізичного оточення;
- забезпечити поетапне усунення виявлених бар'єрів у будівлях органів влади, закладах освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту та інших громадських об'єктах;
- забезпечувати доступність вулично-дорожньої інфраструктури, пішохідних переходів, тротуарів та зупинок громадського транспорту;
- забезпечити формування безбар'єрних маршрутів у населених пунктах та їх поступове розширення.

2. Інформаційна безбар'єрність

Для підвищення показника інформаційної безбар'єрності – 59 % необхідно забезпечити рівний доступ усіх категорій населення до важливої інформації. Доцільно:

- адаптувати інформаційні матеріали для людей із різними порушеннями сприйняття;
- використовувати просту та зрозумілу мову під час підготовки офіційної інформації;
- забезпечувати доступність вебсайтів і інформаційних ресурсів;
- використовувати субтитрування, переклад жестовою мовою та інші доступні формати під час проведення важливих інформаційних заходів.

3. Цифрова безбар'єрність

Зважаючи на показник 65 %, необхідно продовжити роботу із забезпечення доступності цифрових послуг. Доцільно:

- забезпечити адаптацію вебсайтів, електронних сервісів і мобільних застосунків до потреб різних груп населення;
- забезпечити можливість отримання адміністративних та інших послуг в електронній формі;

- проводити навчання із цифрової грамотності, насамперед для людей старшого віку та інших категорій, які потребують підтримки;
- розвивати мережу пунктів та центрів цифрової підтримки.

4. Суспільна та громадянська безбар'єрність

Показник цього напрямку становить 54 %, що свідчить про необхідність посилення роботи щодо забезпечення рівної участі всіх жителів у суспільному та громадському житті. Доцільно:

- забезпечити доступність громадських заходів, консультацій та обговорень;
- залучати представників різних соціальних груп до ухвалення рішень на місцевому рівні;
- створювати умови для активної участі осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп у житті громади;
- розвивати волонтерські та громадські ініціативи;
- проводити інформаційні кампанії, спрямовані на подолання стереотипів і дискримінації;
- сприяти розвитку інклюзивних культурних, спортивних та громадських заходів.

5. Освітня безбар'єрність

Незважаючи на відносно високий показник 77 %, необхідно продовжувати роботу для забезпечення рівного доступу до якісної освіти протягом життя. Доцільно:

- продовжити створення інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечувати доступність приміщень закладів освіти;
- забезпечувати освітній процес необхідними допоміжними засобами та технологіями;
- проводити навчання педагогічних працівників щодо роботи з різними категоріями здобувачів освіти

6. Економічна безбар'єрність

Цей напрям має найвищий показник – 81 %, однак досягнутий результат потребує подальшого розвитку та закріплення. Доцільно:

забезпечувати рівний доступ до програм зайнятості, професійного навчання та перекваліфікації;

стимулювати роботодавців до створення доступних і безбар'єрних робочих місць;

забезпечувати доступність послуг центрів зайнятості та інших установ, що надають підтримку у сфері працевлаштування.